Belgisch Staatsblad d.d. 28-10-2026

http://www.emis.vito.be

emis

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR NUCLEAIRE CONTROLE

[C − 2026/007841]

20 OKTOBER 2026. — Technisch reglement van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle betreffende de erkende instellingen voor fysische controle

Gelet op het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen, artikel 74.4, derde lid vervangen bij het koninklijk besluit van 6 december 2018;

Gelet op het technisch reglement van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle van 31 januari 2019 betreffende de erkende instellingen voor fysische controle;

Besluit:

Artikel 1. Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

1° ARBIS: het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen;

2° Instelling voor fysische controle: een instelling erkend voor de fysische controle zoals bedoeld in artikel 74 van het ARBIS.

Art. 2. Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing op de erkende instellingen voor fysische controle voor de uitvoering van de opdrachten en taken van fysische controle in de inrichtingen van klasse II en III of in de ondernemingen die deelnemen aan het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7.

Art. 3. Principes van het beheersysteem en processen aangepast aan de instellingen voor fysische controle

3.1 Beheersysteem overeenkomstig internationale normen en interne evaluatie

Het beheersysteem van de instelling voor fysische controle beantwoordt aan de norm van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie (IAEA) met referentie GSR part 2 (of de nieuwe uitgave ervan) en de bijbehorende leidraden, of iedere andere equivalente norm.

Het beheersysteem omvat de processen die door de instelling voor fysische controle op open en transparante wijze geïmplementeerd worden.

De instelling voor fysische controle stelt de geschreven procedures en alle vereiste documentatie voor de uitoefening van de opdrachten, taken en verantwoordelijkheden ter beschikking van haar personeel.

Alle processen binnen het beheersysteem worden periodiek geëvalueerd en, indien nodig, verbeterd.

De manier en de frequentie van deze interne evaluatie wordt beschreven in een beoordelingsprogramma.

3.2 Processen van het beheersysteem

3.2.1 Algemeen beheer

Het beheersysteem van de instelling voor fysische controle omvat minstens de volgende processen:

1° een proces voor het beheer van de documenten in het beheersysteem;

2° een proces voor het beheer van de competenties op het gebied van de radiologische veiligheid en de stralingsbescherming;

3° een proces voor de uitvoering van de taken en opdrachten van fysische controle, zoals beschreven in de artikels 23.1.5 *b)* en 23.2.6 *b)* van het ARBIS;

4° een proces van ervaringsfeedback;

5° een proces voor reglementaire waakzaamheid;

6° een meldingsproces aan het Agentschap;

7° een proces voor het beheer van de meettoestellen;

8° een proces voor het beheer van stopzettingen en faillissementen;

9° een proces voor het beheer van klachten.

3.2.2 Proces voor het beheer van de documenten

Het documentbeheersysteem beoogt:

1° het formaliseren en toegankelijk maken van de processen en werkprocedures voor de medewerkers;

2° het beheren van de documenten gelinkt aan de activiteiten van de instelling voor fysische controle, zodat deze makkelijk traceerbaar, identificeerbaar en controleerbaar zijn.

Het beheer van de documenten in het documentbeheersysteem wordt beschreven in een proces dat:

1° de opbouw, de verschillende componenten en hun onderlinge hiërarchie van het documentsysteem vastlegt binnen de instelling voor fysische controle;

2° per type document de verschillende etappes in de levenscyclus vastlegt (opstelling, identificatie, verdeling, revisie, wijziging, intrekking en archivering).

3.2.3 Proces voor het beheer van de human resources en competenties

§ 1. Principe

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces waardoor wordt gegarandeerd dat de nodige acties worden genomen voor het opbouwen en continu behouden van de competenties en erkenning van de experten op het gebied van de radiologische veiligheid en de stralingsbescherming voor de inrichtingen en ondernemingen waar het opdrachten en taken van fysische controle uitvoert.

Hiertoe zal de instelling voor fysische controle enerzijds in het kader van het humanresourcesbeheer een jaarplan opstellen en anderzijds een proces uitwerken voor de ontwikkeling en het behoud van de vereiste competenties en erkenningen.

§ 2. Human resources

Het jaarplan omvat minstens:

1° een inschatting van het aantal personen met hun functies en kwalificaties die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten en taken van fysische controle;

2° de geplande aanwervingen en, in voorkomend geval, de functiewijzigingen van personeelsleden, om de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel te verzekeren;

3° de voorziene vertrekken van personeelsleden;

4° een strategie voor de compensatie van het vertrek van personeel.

§ 3. Competentiebeheer

Het proces voor de ontwikkeling en het behoud van de vereiste technische en persoonlijke competenties en erkenningen omvat volgende fasen:

1° bepaling van de behoeften voor de verschillende vereiste functies binnen de instelling voor fysische controle;

2° evaluatie van de beschikbare competenties;

3° analyse van de afwijkingen tussen punt 1° en 2° en een plan om dit verschil te dichten;

Belgisch Staatsblad d.d. 28-10-2026
http://www.emis.vito.be
emis

4° uitwerking van de plannen voor de initiële en permanente vorming;

5° uitvoering van de vormingsplannen;

6° opvolging van de competentieverwerving en continue evaluatie;

7° aanvraag van initiële erkenningen van de deskundigen in de fysische controle en hun hernieuwing.

3.2.4 Proces voor de uitvoering van de taken en opdrachten van fysische controle

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert processen waarin de modaliteiten worden beschreven voor de uitvoering van de taken en opdrachten inzake fysische controle, zoals beschreven in de artikels 23.1.5, *b)* en 23.2.6, *b)* van het ARBIS, door haar erkende deskundigen, en dit om een hoog kwaliteitsniveau ter zake te kunnen waarborgen, alsook de uitvoering van de taken door verschillende deskundigen en in verschillende sectoren te harmoniseren.

Wanneer dit aspect wordt geregeld in de overeenkomsten die worden gesloten tussen enerzijds de instelling voor fysische controle en anderzijds de exploitanten en ondernemingen, moeten deze processen tevens de modaliteiten voor de organisatie van een wachtdienst vastleggen.

3.2.5 Proces van ervaringsfeedback

Het proces van ervaringsfeedback is gericht op het trekken van lessen uit gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan in België of het buitenland in het kader van de radiologische veiligheid en de stralingsbescherming. Deze ervaringsfeedback dient ten voordele van belanghebbende partijen (Agentschap, andere erkende instellingen voor fysische controle, exploitanten of ondernemingen, andere autoriteiten, ...).

Het proces van ervaringsfeedback bevat minstens:

1° de informatiebronnen voor het verzamelen van informatie over nationale en internationale gebeurtenissen gebruikt voor de ervaringsfeedback, alsook de frequentie van raadpleging;

2° de evaluatiemethodologie om binnen een bepaalde termijn te kunnen bepalen of de verzamelde informatie en ervaringsfeedback een mogelijk belang inhoudt voor zowel binnenlandse als buitenlandse installaties of ondernemingen en het Agentschap;

3° de wijze van terugkoppeling van deze informatie en ervaringsfeedback en de bepaling van zowel de interne als externe bestemmelingen;

4° de opvolging van de implementatie en de performantie van dit proces.

3.2.6 Proces voor reglementaire waakzaamheid

Het proces voor reglementaire waakzaamheid heeft als doel dat de erkende instelling voor fysische controle steeds op de hoogte is van de geldende reglementaire en normatieve vereisten en bij wijzigingen ervan tijdig hierop op een passende wijze kan anticiperen.

Het proces voor reglementaire waakzaamheid beschrijft met name:

1° de te raadplegen bronnen voor het bekomen van de geldige reglementaire en normatieve vereisten, alsook de frequentie van de raadpleging en de nodige middelen om er toegang toe te hebben;

2° de evaluatiemethodologie om binnen een bepaalde termijn te kunnen bepalen of de verzamelde vereisten een mogelijk belang inhouden voor de instelling voor fysische controle, evenals voor de exploitanten of ondernemingen waarvoor ze opdrachten en taken van fysische controle uitvoert;

3° de wijze van terugkoppeling van de nieuwe of gewijzigde vereisten en de bepaling van zowel de interne als externe bestemmelingen.

4° de opvolging van de implementatie en de performantie van dit proces.

3.2.7 Meldingsproces

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces voor melding aan het Agentschap.

De instelling voor fysische controle meldt:

1° via een geslaagd rechtstreeks contact elke situatie die onmiddellijk gevaar inhoudt op het gebied van de radiologische veiligheid of de stralingsbescherming;

2° terugkerende of aanhoudende vastgestelde afwijkingen die een mogelijk radiologisch risico inhouden in de installaties of bij activiteiten waarvoor de instelling voor fysische controle erkende deskundigen ter beschikking stelt;

Belgisch Staatsblad d.d. 28-10-2026
http://www.emis.vito.be
emis

3° terugkerende of aanhoudende non-conformiteiten van een exploitant of onderneming waarvoor de erkende deskundigen van de erkende instellingen voor fysische controle de fysische controle opdrachten en taken uitvoeren, ten aanzien van de geldende regelgeving waarvoor het Agentschap bevoegd is;

4° het niet willen respecteren door exploitanten of ondernemingen van de frequenties van de periodieke evaluatiebezoeken door de deskundige in de fysische controle zoals bedoeld in de artikelen 23.1.3.2 en 23.2.4 van het ARBIS;

5° de significante gebeurtenissen wanneer de exploitant of ondernemingshoofd (eerste verantwoordelijke voor de melding) deze melding zou nalaten en dit conform het technisch reglement tot bepaling van de criteria voor aangifte aan het FANC van significante gebeurtenissen.

3.2.8 Proces voor het beheer van de meettoestellen

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces voor het beheer van de meettoestellen die door de deskundigen erkend in de fysische controle worden gebruikt.

Dit proces moet hun beschikbaarheid, onderhoud en kalibratie garanderen.

3.2.9 Proces voor het beheer van stopzettingen en faillissementen

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces voor de:

1° trimestriële overdracht aan het Agentschap van de contactgegevens van de exploitanten en ondernemingen die aan de instelling voor fysische controle de stopzetting of opstart van de stopzettingsprocedure hebben gemeld;

2° onmiddellijke overdracht aan het Agentschap van de contactgegevens van de exploitanten en ondernemingen waarvoor een faillissement, een liquidatie, een gerechtelijke reorganisatie werd aangevraagd, op voorwaarde dat de instelling voor fysische controle hiervan op de hoogte werd gesteld.

3.2.10 Proces voor het beheer van klachten

De instelling voor fysische controle bepaalt en implementeert een proces voor het beheer van klachten met betrekking tot haar werking, afkomstig van exploitanten of ondernemingen waarvoor de erkende deskundigen van de instellingen voor fysische controle de fysische controle opdrachten en taken uitvoert.

Art. 4. Verslagen

4.1 Rapporteringsverplichting

De instellingen voor fysische controle stellen fysische controleverslagen en tweejaarlijkse evaluatieverslagen op.

4.2 Fysische controleverslagen

De deskundigen erkend in de fysische controle van de instelling voor fysische controle moeten verslagen opstellen van alle uitgevoerde fysische controleopdrachten en -taken, alsook van andere evaluaties met betrekking tot de radiologische veiligheid en de stralingsbescherming.

Zo moeten de erkende deskundigen ook alle vaststellingen die ze tijdens hun periodieke evaluatiebezoeken inzake de radiologische veiligheid en de stralingsbescherming hebben gedaan in schriftelijke verslagen opnemen, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 23.1.3.2 en 23.2.4 van het ARBIS.

Deze schriftelijke verslagen moeten zo snel mogelijk, en uiterlijk binnen de maand na het bezoek, aan de exploitant of het ondernemingshoofd worden overgemaakt.

De erkende instelling voor fysische controle zorgt voor de traceerbaarheid en de bewaring van alle verslagen met betrekking tot de taken van fysische controle, of andere evaluaties met betrekking tot de radiologische veiligheid en de stralingsbescherming die door haar deskundigen werden uitgevoerd en dit tot 30 jaar na de effectieve stopzetting van de installatie of de onderneming. Indien de instelling voor fysische controle haar activiteiten vóór deze termijn stopzet, dan worden deze aan het Agentschap overgemaakt.

Belgisch Staatsblad d.d. 28-10-2026
http://www.emis.vito.be
emis

4.3 Tweejaarlijks evaluatieverslag

De instelling voor fysische controle maakt tweejaarlijks een verslag over aan het Agentschap betreffende de voorbije twee jaar. Dit verslag wordt overgemaakt ten laatste tegen 31 maart van de oneven jaren en bevat volgende elementen:

1° voor elke sector waarin de instelling voor fysische controle werkzaam was, een evaluatie van het radiologisch veiligheids- en stralingsbeschermingsniveau met vermelding van:

- de algemene tendensen;

- de meest voorkomende non-conformiteiten ten aanzien van de geldende regelgeving;

- aanbevelingen voor het juridisch kader en beleid rond de stralingsbescherrming en de radiologische veiligheid.

2° de algemene tendensen en aanbevelingen rond het beheer van radioactief afval;

3° de instellingen voor fysische controle moeten een zelfevaluatie maken om na te gaan of alle fysische controleopdrachten en -taken daadwerkelijk werden uitgevoerd voor de installaties en bij activiteiten waarvoor dit de voorbije 2 jaar had moeten gebeuren en hoeveel erkende deskundigen voor fysische controle hiervoor nodig zijn. Naast een conclusie van deze evaluatie, worden de verwachte evoluties en de voorziene ontwikkelingen voor de komende periode vermeld. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met voorziene of verwachte evoluties op korte en middellange termijn op het terrein en in het personeelsbestand (deskundigen in opleiding, pensionering, langdurige afwezigheden, voorziene aanwervingen, ...).

4° een evaluatie van de effectiviteit en de behaalde resultaten van de verschillende processen van het beheersysteem bepaald in dit reglement.

Art. 5. Opheffing

Het technisch reglement van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle van 31 januari 2019 betreffende de erkende instellingen voor fysische controle wordt opgeheven.

Brussel, 20 oktober 2026.

De Directeur-generaal,
P. ABSIL

Belgisch Staatsblad d.d. 28-10-2026
http://www.emis.vito.be
emis